

कृषि तथा पशु विकासमा आधारित साना किसान तथा युवा उद्यमशिलता विकास कार्यक्रम
कार्य विवरण (Terms of Reference)

१. पृष्ठभूमि:

निजी तथा गैर सरकारी क्षेत्रसँगको साभेदारीको माध्यमबाट कृषि, पशु विकास, रोजगारी, आयआर्जनको अवसर, जलवायु परिवर्तन, सहकारी संस्थाहरुको सबलीकरण तथा स्थानीय स्तरमा कृषि तथा पशुवस्तुको उत्पादनको बजारीकरण लगायतका कार्यक्रमका लागि साभेदारीको माध्यमबाट ग्रामीण साना किसान, महिला तथा युवाहरुको आर्थिक जिवनस्तरमा सुधार गर्ने उद्देश्यले “ऐरावती गाउँपालिकाको साभेदारी कार्यक्रम संचालन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी ऐन, २०७९” ले दिएको अधिकार क्षेत्र भित्र रही गैर सरकारी र ऐरावती गाउँपालिका बीच बहुवर्षिय रूपमा कृषि तथा पशुविकासमा आधारित साना किसान तथा युवा उद्यमशिलता विकास कार्यक्रम सञ्चालन गर्नका लागि यो कार्य विवरण तयार गरिएको छ।

२. मुख्य उद्देश्य:

यस परियोजनाको मुख्य उद्देश्य ऐरावती गाउँपालिकाले कृषि तथा पशुविकासको क्षेत्रमा राखेको दिर्घकालिन उद्देश्यमा योगदान गर्नु हो। यस परियोजनाले प्रत्यक्ष रूपमा परियोजनामा आवद्ध परिवारहरुलाई कृषि उद्यममा संलग्न गराउने, साना किसानहरुको वित्तिय पहुँच अभिवृद्धि गर्ने, उनीहरुले उत्पादन गरेका कृषि तथा पशु उपजहरुलाई बजारीकरण गर्न सहजीकरण गर्ने लगायत गतिविधिहरु मार्फत आवद्ध घरधुरीहरुको आयस्तरमा सुधार पुऱ्याउने कार्य गर्दछ।

परियोजनाले राखेका निर्दिष्ट उद्देश्यहरु निम्न अनुसार रहेकाछन्।

- गरिव तथा विपन्न परिवारहरु आवद्ध कृषि तथा पशु उद्यमहरुलाई वित्तिय सेवाहरुमा पहुँच तथा बजारसंगको सम्बन्ध विकास गरी व्यवसायिक तथा दिगो नाफामूलक उद्यमको रूपमा सुदृढीकरण गर्नु,
- निजी तथा वित्तिय संस्थाहरुको कृषि क्षेत्रमा हाल गर्दै आएको लगानीमा रुपान्तरणकारी बृद्धि गर्नु,
- सानाकिसान तथा आपूर्ति श्रृंखलामा आवद्ध आपूर्तिकर्ता, व्यापारी तथा निजी क्षेत्रको पहुँच अभिवृद्धि गर्नु,
- लक्षित आपूर्ति श्रृंखलालाई सुदृढ बनाउन सकारात्मक वातावरणको सृजना गर्नु।

प्रस्तावित बहुवर्षिय योजना मार्फत सञ्चालन गरिने मुख्य क्रियाकलापहरु निम्न अनुसार रहेका छन्।

- कृषि तथा पशुवस्तुको उत्पादनमा आवद्ध सानाकिसानहरु तथा तिनीहरुका संगठनको सामाजिक पुँजी अभिवृद्धि गर्नु,
- बजार मागमा आधारित कृषि तथा पशुउपजहरुको आपूर्ति वृद्धि गर्नु,
- साना किसानहरु संलग्न कृषि तथा पशुवस्तुसंग सम्बन्धित उद्यमलाई नाफामूलक बनाउन मद्दत गर्नु,
- ग्रामीण क्षेत्रमा वित्तिय सेवाको पहुँचमा बृद्धि गर्नु,
- साना किसानहरुको कृषि तथा पशुधन सुरक्षणका लागि वीमामा पहुँच बढाउनु,
- साना किसान तथा आपूर्ति श्रृंखलामा आवद्ध व्यक्ति तथा निकायहरुको व्यवसाय सेवामा पहुँच अभिवृद्धि गर्नु,
- सानाकिसान संस्थाहरुको व्यवसाय तथा बजारीकरण सीप अभिवृद्धि गर्नु,
- कृषि तथा पशु वस्तुहरुको संकलन, प्रशोधन, भण्डारण तथा बजार विकास सम्बन्धी पूर्वाधारहरुको निर्माण तथा पुनःस्थापना गर्नु,
- सानाकिसानहरुले उत्पादन गरेका कृषि तथा पशुवस्तुहरुको मुल्य अभिवृद्धिका लागि प्राविधिक सहयोग तथा सहजिकरण गर्नु,

- लक्षित कृषि तथा पशुवस्तुहरूको उत्पादन, संकलन, प्रशोधन तथा बजार विकास सम्बन्धी कार्यमा सरोकारवालाहरूको संलग्नता अभिवृद्धि गर्नु,
 - कृषि तथा पशुपालनमा स्थानीय सरकारको योजना, कार्यान्वयन र अनुगमन क्षमता अभिवृद्धि गर्नु ।
- उक्त क्रियाकलापहरू के कति परिमाणमा सञ्चालन गरिने हो, उक्त क्रियाकलापबाट प्रत्यक्ष तथा अप्रत्यक्ष कति परिवारहरू तथा मुल्य श्रृंखलाका पात्रहरू लाभान्वित हुने हुन् स्पष्ट उल्लेख गर्नुपर्नेछ ।

३. परियोजना कार्यान्वयन प्रबन्ध

प्रस्तावक संस्थाले परियोजना कार्यान्वयन गर्ने प्रक्रिया स्पष्ट रूपमा उल्लेख गर्नुपर्दछ । परियोजनाले प्रस्तावित घरपरिवारहरूलाई समेट्ने, उनीहरूलाई परियोजनाबाट लाभान्वित गराउने आदि विषय लगायत कार्यान्वयन अवधारणाको प्रक्रिया उल्लेख गर्नुपर्नेछ । संयुक्त उपक्रममा प्रस्ताव पेश गरेको हकमा भने सबै पक्षको जिम्मेवारी तथा भूमिका स्पष्ट रूपमा उल्लेख गर्नुपर्नेछ । यसका साथै परियोजना व्यवस्थापन प्रक्रिया तथा समन्वय गर्ने निकायहरू तथा ती निकायहरूको जिम्मेवारी तथा भूमिका पनि खुलाउनुपर्नेछ ।

४. आवश्यक जनशक्ति

यस परियोजना कार्यान्वयनका लागि आवश्यक मानव स्रोत तथा कर्मचारी संख्या (पूर्णकालिन र अल्पकालिन), उनीहरूको व्यवस्थापन तथा परिचालन प्रक्रिया वारे स्पष्ट उल्लेख गर्नुपर्नेछ ।

५. प्रस्तावित कार्यक्षेत्र र लाभान्वित परिवार

यस परियोजना ऐरावती गाउँपालिकाका ६ वटा वडाहरूमा सञ्चालन गरिने छ । गाउँपालिकाका कुल घरधुरी ४६५० मध्ये यस परियोजनाले प्रत्यक्ष समेट्ने घरधुरीहरू जम्मा १३०० हुनेछन् भने अप्रत्यक्ष रूपमा थप १३०० घरधुरीहरू संलग्न हुनेछन् । यस बाहेक परियोजनाले युवाहरूलाई युवा लक्षित कार्यक्रम मार्फत समेट्नेछ । यस परियोजनाको कार्यक्षेत्र तथा लाभान्वित परिवारहरूको विवरण निम्नानुसार रहेकोछ ।

वडा नं	स्थान	जम्मा घरधुरी	परियोजना मार्फत प्रत्यक्ष लाभान्वित घरधुरी संख्या	परियोजना मार्फत अप्रत्यक्ष लाभान्वित घरधुरी संख्या	परियोजना मार्फत समेटिने युवा संख्या	जम्मा लाभान्वित जनसंख्या
१		८३८	२००	२००		
२		८८३	२००	२००		
३		६९२	२००	२००		
४		५८०	२००	२००		
५		७३४	२००	२००		
६		९२३	३००	३००		
जम्मा		४६५०	१३००	१३००		

६. परियोजना अवधि:

यस परियोजनाको समयावधि ४ वर्ष ६ महिना हुनेछ । परियोजना शुरु हुने मिति : २०७९/०७/२० रहनेछ ।

७. परियोजनाको कुल लागत:

प्रस्तावित बहुवर्षिय परियोजनाका लागि यस ऐरावती गाउँपालिकाले पहिलोवर्ष रु. ७०,००,०००/- विनियोजन गर्नेछ भने परियोजनाको कुल लागत रु. ५,७०,००,०००/- हुनेछ । यस बाहेक प्रस्तावक संस्थाले लागत साभोदारी मार्फत प्रस्ताव गर्ने रकम समेत खुलाउनुपर्ने छ ।

८. अपेक्षित परिणाम

यस परियोजनाले लक्षित सानाकिसानहरुको जीविकोपार्जनमा सुधार ल्याउनुको साथै निम्न विषय क्षेत्रमा परिमाणात्मक तथा गुणात्मक सुधार ल्याएको हुनुपर्नेछ ।

- सामाजिक पूँजीको अभिवृद्धि,
- कृषि तथा पशुवस्तुको उत्पादन, उत्पादकत्व अभिवृद्धि,
- कृषि तथा पशुवस्तुको मुल्य श्रृंखला सम्बन्धी उद्यमशिलता विकास,
- कृषि तथा पशु उद्यमीहरुको वित्तिय सेवामा पहुँच अभिवृद्धि,
- कृषि तथा पशुवस्तुको विषयगत क्षेत्रको विकास,
- कृषि तथा पशुवस्तुको आन्तरिक/बाह्य बजारमा बिक्री वितरणमा वृद्धि

अनुसूची ४

ऐरावती गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय, वरौला प्युठान
लुम्बिनी प्रदेश, नेपाल

साम्भेदारीमा कार्यक्रम सञ्चालन गर्न इच्छुक निजीक्षेत्र/गैरसरकारी संघ संस्थाको लागि प्राविधिक प्रस्तावको ढाँचा

१. परियोजनाको नाम
२. पृष्ठभूमि (प्रस्तावनाको सारसंक्षेप, वर्तमान अवस्था, आवश्यकता र औचित्य)
३. प्रस्तावित कार्यक्षेत्र र लाभान्वित परिवार
४. परियोजनाको लक्ष्य र उद्देश्य
५. अपेक्षित उपलब्धी र प्रभाव (अल्पकालिन र दीर्घकालिन)
६. परियोजनाको कार्यान्वयन विधि
७. परियोजनाका क्रियाकलापहरु
८. परियोजनाको व्यवस्थापन
 - व्यवस्थापन संरचना
 - संस्थागत सहकार्य
 - परियोजनाको जनशक्ति र व्यवस्थापन संरचनाको चित्र
 - मानवीय संसाधन परिचालन
 - परियोजनाको कार्ययोजना
९. प्रतिवेदन
१०. अनुगमन तथा मूल्यांकन
११. परियोजनाको पारदर्शिता
१२. परियोजनाको दिगोपना र हस्तान्तरण

अनुसूची ४
ऐरावती गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय, वरौला प्यूठान
लुम्बिनी प्रदेश, नेपाल

साभेदारीमा कार्यक्रम सञ्चालन गर्न ईच्छुक निजीक्षेत्र/गैरसरकारी संघ संस्थाको लागि आर्थिक प्रस्तावको ढाँचा

- साभेदारको कुल लागत रकम । लागत मध्ये नगद प्रतिशत र मानव तथा भौतिक स्रोतको (In Kind) प्रतिशत ।
- परियोजना सञ्चालन खर्च (तलव, भत्ता तथा कर्मचारी सुविधा, कार्यालय सञ्चालन र व्यवस्थापन, सम्पत्ति खरिद, मसलन्द, आदि)
- कार्यक्रम खर्च (परियोजना क्रियाकलाप कार्यान्वयन खर्च)
- अन्य ।

प्रमुख प्रशासकीय अधिकारी